

1.

Bir öğrenci, sınavdan düşük not aldığına “Çalıştım, elimden geleni yaptım ama demek ki hayırlısı buymuş.” diyerek sonucu sakin bir şekilde karşılamıştır. Bu durum, kader inancının birey üzerindeki etkilerinden biridir.

Bu örnekten hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Kader inancı, bireye tevekkül bilinci kazandırır.
- B) İnsan, çabasını gösterdikten sonra sonucu Allah’a bırakmalıdır.
- C) Başarısızlık durumunda suçu başkalarına atmak kader inancının gereğidir.
- D) Kader inancı, bireyin olayları olgunlukla karşılamasını sağlar.

2.

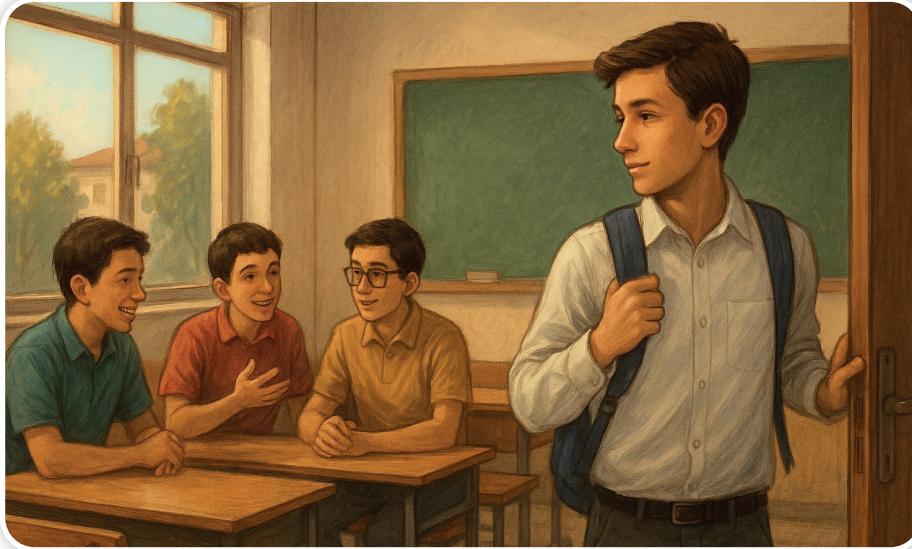
- I. İnsanın özgür iradesi, yaptığı davranışlardan sorumlu olmasını sağlar.
- II. Allah, her şeyi bilse de insan tercihlerini kendi iradesiyle yapar.
- III. Cüzi irade; doğum yeri, anne baba gibi seçilemeyen durumları kapsar.
- IV. Külli irade, insanın kontrolü dışında gerçekleşen olaylarla ilgilidir.

Numaralanmış ifadelerden hangileri doğru bir açıklama içermektedir?

- A) I ve II
- B) II ve IV
- C) I, II ve IV
- D) II, III ve IV

3.

Ali, teneffüste arkadaşlarıyla sohbet ederken öğle arası namazına gitmek için sınıftan erken çıkar. Arkadaşları ona “Biraz daha dursan ne olurdu?” dese de Ali, “Namaz benim için önemli bir sorumluluk. Zamanında kılmak bana huzur veriyor.” diyerek kararının arkasında durur.

Bu metin, aşağıda yer alan kaderle ilgili kavramlardan hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Külli irade
- B) Cüzi irade
- C) Kaza
- D) Takdir

4.

Evrenin işleyişinde büyük bir düzen vardır. Gezenlerin hareketi, gece-gündüzün oluşumu, mevsimlerin birbirini takip etmesi gibi olaylar belirli kurallar doğrultusunda gerçekleşir. Kur'an-ı Kerim'de, "Güneş'i bir aydınlatıcı, Ay'ı bir nur kılan ve yılların sayısını bilmeniz için ona menziller belirleyen O'dur..." (Yunus suresi, 5. ayet) buyrulur bu düzene dikkat çekilmiştir.

Bu metne göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Evrendeki düzen gözlemlenebilir bir yapıya sahiptir.
- B) Doğal olaylar Allah'ın koyduğu yasalarla gerçekleşir.
- C) Evrensel düzen, insanın iradesiyle belirlenmiştir.
- D) Kur'an, tabiat olaylarına dikkat çekerek Allah'ın kudretini vurgular.

5.

Canlıların doğumu, gelişimi ve ölümü belirli kurallar çerçevesinde gerçekleşir. Bu kurallar, tüm canlılar için geçerli olan biyolojik yasalardır. Bir yavrunun anne karnında gelişmesi, bir tohumun filizlenmesi, hücrelerin bölünmesi gibi olaylar bu düzenin sonucudur. Kur'an-ı Kerim'de geçen "O, yarattığı her şeyi güzel yapmıştır..." (Secde suresi, 7. ayet) ayeti de bu işleyişteki mükemmelliğe dikkat çeker. Bu düzen, Allah'ın koyduğu ve değişmeyen yasalarla yürür.

Bu metne göre aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Biyolojik yasalar Allah tarafından belirlenmiştir.
- B) Biyolojik yasalar tüm canlılarda işler ve evrenseldir.
- C) Biyolojik düzen tamamen insan müdahalesiyle değiştirilebilir.
- D) Canlıların işleyişi belirli kurallara göre gerçekleşir.

6.

Evrenin işleyişi yalnızca doğa olaylarında değil, toplumsal hayatta da bir düzen içinde gerçekleşir. Güneşin doğması, suyun buharlaşması ya da bir tohumun büyüyerek ağaca dönüşmesi fiziksel ve biyolojik yasaların bir sonucudur. Aynı şekilde toplumların huzur içinde yaşaması da adalet, dürüstlük ve merhamet gibi ahlaki ilkelere bağlıdır. Kur'an-ı Kerim'de "O, ölçü koydu; dengeyi O sağladı..." (Rahman suresi, 7. ayet) ayeti bu düzene işaret eder.

Bu metne göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hem doğa olayları hem de toplumsal düzen Allah'ın koyduğu kurallara bağlıdır.
- B) Evrendeki düzen sadece fiziksel olaylarla sınırlıdır.
- C) Kur'an'da evrensel denge ve ölçü vurgusu yapılmıştır.
- D) Toplumsal ilkeler, düzenin korunmasında etkilidir.

7.

İslam'a göre evrenin tüm düzeni Allah tarafından ölçü ve denge içerisinde yaratılmıştır. Bu düzen yalnızca doğada değil, insanlar arası ilişkilerde de kendini gösterir. Güneşin doğması, yağmurun yağması gibi fiziksel olaylar belirli yasalara bağlıdır. Aynı şekilde bir toplumun huzur içinde varlığını sürdürebilmesi de adalet, merhamet ve sorumluluk gibi ahlaki ilkelere göre şekillenir. Eğer insanlar bu kurallara uymakta ihmalkâr davranırsa, toplumsal düzen bozulur.

Bu metne göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Toplumsal düzeni ahlaki değerlere bağlıdır.
- B) Fiziksel olaylar ve toplumsal yapı belirli kurallara göre işler.
- C) İnsanlar sorumluluklarını yerine getirirse kaos kaçınılmazdır.
- D) Allah evrende hem fiziksel hem de sosyal düzene kanunlar koymuştur.

8. Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur:
"Hiçbiriniz 'Ben nasılsa cennetliğim.' diyerek tembellik etmesin. Ben bile Allah'ın rahmeti olmadan cennete giremem."
(Buhârî, Rikak, 18)

Bu hadis, insanın sürekli sorumluluk bilinciyle hareket etmesi gerektiğini, cennetlik olduğunu bilmenin bilmenin kimseye kesin bir güven vermemesi gerektiğini vurgular. Hz. Peygamber'in bu sözleri, çaba ve tevekkül dengesine dikkat çeker.

Bu hadisten hareketle aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?

- A) Kader kesin olarak bilindiği için insanın çaba göstermesine gerek yoktur.
B) İnsan, cenneti hak etmek için sadece dua etmeli, hiçbir şey yapmamalıdır.
C) Kader inancı, insanın gayret etmesini ve sorumluluk almasını engeller.
D) İnsan, sonucu bilmeden sorumluluklarını yerine getirmeye devam etmelidir.

9. Doğada gözlemlediğimiz olaylar tesadüf sonucu değil, belirli bir sistem dâhilinde gerçekleşir. Gecenin ardından gündüzün gelmesi, ağaçların belli mevsimlerde çiçek açması, canlıların benzer aşamalardan geçerek gelişmesi bu sisteme örnektir. Kur'an'da bu düzenin Allah tarafından yaratıldığı ve değişmeyeceği bildirilir. Bu düzenin hem fiziksel hem toplumsal boyutu vardır ve her zaman işler hâlde kalır.

Bu açıklama aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) Tevekkül
B) Sünnetullah
C) İlahi kanunlar
D) Yaratılış düzeni

10. İslam inancına göre kader, Allah'ın her şeyi önceden bilmesi ve takdir etmesidir. Ancak bu bilgi, insanın seçim yapma hakkını ortadan kaldırmaz. İnsan, akıl ve iradesiyle iyi ya da kötü davranışlar arasında tercih yapar. Bu tercihleri Allah önceden bilse bile, kişi yaptığı eylemlerden sorumludur. Kur'an'da geçen "Kim doğru yolu seçerse, bu kendisi içindir; kim de saparsa, o da kendi aleyhinedir." (İsrâ suresi, 15. ayet) ayeti bu sorumluluğa işaret eder.

Bu metinden aşağıdaki sonuçlardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Allah, insanın yapacağı şeyleri önceden bilir.
B) İnsan, seçim yapma özgürlüğüne sahiptir.
C) İnsan, yaptığı tercihlerden dolayı sorumlu tutulur.
D) Allah'ın bilgisi, insanın iradesini tamamen ortadan kaldırır.